

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Ławnicy: -----

Protokolant: Dorota Wabnitz

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2017 r we Wrocławiu

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko (...) spółka z o.o. w Ż.

o odprawę pieniężną

I. zasądza od stron pozwanej (...) spółka z o.o. w Ż. na rzecz powoda A. S. kwotę 14.000 zł (czternaście tysięcy złotych) tytułem odprawy pieniężnej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie w zakresie cofniętego powództwa;

III. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 12.000 zł brutto;

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

V. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieście) kwotę 1.480,18 złotych tytułem kosztów sądowych, w tym kwotę 1.200 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu, od ponoszenia której powód był zwolniony.

UZASADNIENIE

Powód A. S. pozwem z 16 maja 2014 r. (data stempla pocztowego) skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ż., wniósł o zapłatę od strony pozwanej kwoty 24 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami naliczonymi od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy pieniężnej w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia, wynikającej z § 9 umowy o pracę oraz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z równowartością opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód wskazał, że był zatrudniony u strony pozwanej na podstawie umowy zawartej na czas określony od dnia 02 listopada 2011 r. Na skutek wypowiedzenia umowy o pracę z dnia 13 lutego 2014 r. uległa ona rozwiązaniu z dniem 31 marca 2014 r. Ponadto pozwany nie wypłacił powodowi odprawy określonej w § 9 umowy o pracę (pismo procesowe, k. 3-4).

10 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Śródmieścia Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu, nakazując nadto uiścić stronie pozwanej na rzecz

powoda 1.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz na rzecz Skarbu Państwa 1.200,00 zł tytułem opłaty od pozwu, od której powód był zwolniony z mocy ustawy (k. 17).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości ewentualnie, zgłosiła zarzut potrącenia 14.000,00 zł z tytułu nienależnie pobranych premii kwartalnych oraz wniosła o zasądzenie od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska, strona pozwana zarzuciła, że zgodnie z § 9 umowy o pracę zawartą z powodem w dniu 02 listopada 2011 r., za każdy przepracowany rok przysługiwała powodowi odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego określonego w § 2 ww. umowy. Powód przepracował dwa pełne lata u pozwanej, zatem należała mu się podprawa w wysokości dwukrotnego wynagrodzenia za pracę.

Przyczyną rozwiązania umowy o pracę z powodem była likwidacja stanowiska pracy, w związku z czym powodowi należała się również także odprawa określona w art. 8 ustawy z 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Pozwana dokonała na rzecz powoda m.in. wypłaty następujących kwot: 2.578,50 zł tytułem wynagrodzenia za miesiąc marzec 2014 r., wypłacona 15 maja 2014 r., 19.400,00 zł tytułem wynagrodzenia za miesiąc marzec 2014 r. 19.461,77 zł tytułem wynagrodzona za miesiąc marzec 2014 r. oraz z tytułu odprawy pieniężnej i ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wypłacona 29 maja 2014 r. Dokonane płatności stanowiły zaspokojenie roszczeń powoda z tytułu obu odpraw pieniężnych, wynagrodzenia za miesiąc marzec 2014 r. oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Pozwana wskazała, że od wynagrodzenia oraz od innych świadczeń na rzecz powoda uiściła należności na rzecz Urzędu Skarbowego w T. oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto od kwoty wynagrodzenia comiesięcznie odliczano zaliczki na ubezpieczenie płatne na rzecz (...) w kwocie 50,35 zł oraz (...) w kwocie 78,29 zł.

Strona pozwana zarzuciła, że 5 czerwca 2014 r. wysłała do powoda oświadczenie o potrąceniu kwoty 14.000,00 zł należnej pozwanej z tytułu niezasadnie pobranych przez powoda premii kwartalnych z przysługującą mu od strony pozwanej kwotą z tytułu odprawy określone w § 9 ww. umowy o pracę. Pozwana spełniła zatem na rzecz powoda w drodze zapłaty oraz za pomocą potrącenia wszystkie należności z tytułu odprawy określonej w przedmiotowej umowie. Pozwana podniosła ponadto, że decyzję o wypłacie powodowi premii kwartalnej za rok 2011 r. kwocie 4 000 zł oraz premii kwartalnej za 2012 r. w kwocie 10.000,00 zł podjął większościowy udziałowiec pozwanej Spółki Pan B. Ś., który nie był Pełnomocnikiem Zgromadzenia wspólników pozwanej, a co za tym idzie na mocy art. 210 k.s.h. nie był uprawniony do podjęcia decyzji o przyznaniu powodowi premii kwartalnej.

Pozwana podniosła również, że zgodnie z § 2 pkt 3 przedmiotowej umowy o pracę, premia kwartalna miała charakter uznaniowy, zatem mogła być przyznawana tylko i wyłącznie na podstawie Uchwały Rady Nadzorczej, ustalającej również zasady jej płatności. Ponadto powodowi widomym było, iż premia kwartalna nie mogła być przyznana w innym trybie jak ww. wskazany, w tym w drodze decyzji większościowego udziałowca. Brak stosownej uchwały Rady Nadzorczej oznacza, że premia w istocie nie została przyznana, a wypłacona kwota w wykonaniu decyzji udziałowca o rzekomym przyznaniu premii kwartalnych była świadczeniem nienależnym podlegającym zwrotowi na rzecz strony pozwanej.

Pozwana wskazała, że pismem z 28 maja 2014 r. wezwała powoda do zapłaty kwoty 14.000,00 zł, podnosząc, iż ww. kwota może zostać rozliczona przez zaliczenie jej na poczet wynagrodzenia oraz innych świadczeń na rzecz powoda drodze potrącenia. Następnie pismem z 5 czerwca 2014 r. dokonała potrącenia kwoty 14.000,00 zł należnej jej z tytułu niezasadnie pobranych przez powoda premii kwartalnych z przysługującą powodowi od pozwanej kwotą z tytułu odprawy określonej w § 9 umowy o pracę z 2 listopada 2011 r.

Pozwana wskazała, że dokonane potrącenie zmniejszyło zobowiązania strony pozwanej wobec powoda, dokonane wpłaty na jego rzecz w dniach 15, 28 i 29 maja 2014 r. w pełni wyczerpały zobowiązania pozwanej wobec powoda z tytułu odpraw pieniężnych i innych należności w miesiącu marcu 2014 r. na rzecz powoda.

Ponadto pozwana podniosła, że okoliczność wypłaty powodowi wszystkich należnych mu świadczeń była przedmiotem badania podczas kontroli przeprowadzonej przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy we W.. Po zakończeniu wskazanej kontroli inspektor Państwowej Inspekcji Pracy, wskazał, że w toku kontroli wszystkie świadczenia na rzecz powoda zostały uiszczone (k. 22-36).

Na rozprawie 5 października 2015 r. pełnomocnik powoda oświadczył, że powód domaga się 24.000,00 zł tytułem odprawy pieniężnej na podstawie ustawy o szczególnych sposobach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników.

Pełnomocnik strony pozwanej wniósł o odrzucenie tak zmodyfikowanego pozwu.

Następnie pełnomocnik powoda wskazał, że omyłkowo jako podstawę prawną i faktyczną wskazał ustawę o szczególnych sposobach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników. Oświadczył, że żąda odprawy na podstawie § 9 umowy o pracę.

Pełnomocnik strony pozwanej oświadczył, że w takim razie cofa wniosek o odrzucenie pozwu.

Pismem z 26 stycznia 2016 r. powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 10.000,00 zł, co zostało przez niego podtrzymane na rozprawie 9 lutego 2016 r. (k. 336-v. 336, 347).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. S. w okresie od 2 listopada 2011 r. do 31 marca 2014 r. był zatrudniony u strony pozwanej (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ż. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora Generalnego, za wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 12.000,00 zł brutto.

Rada Nadzorcza mogła przyznać powodowi premię uznaniową kwartalną. Wysokość premii uzależniona była od wyników finansowo-ekonomicznych spółki. Premia płatna była na zasadach określonych w uchwale Rady Nadzorczej (§ 3 ust. 2 umowy o pracę).

Za każdy przepracowany rok powodowi przysługiwała odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 umowy z tym, że maksymalna odprawa mogła wnosić trzy miesiące (§ 9 umowy o pracę).

Umowa o pracę uległa rozwiązaniu na skutek oświadczenia o jej wypowiedzeniu, złożonego przez stronę pozwaną. Przyczyną wypowiedzenia była zmiana struktury organizacyjnej – likwidacji stanowiska pracy.

W styczniu 2012 r. strona pozwana przełała na konto powoda między innymi należności z tytułu premii za IV kwartał 2011 r. (4.000,00 zł brutto).

W maju 2012 r. strona pozwana przełała na konto powoda między innymi należności z tytułu premii za I kwartał 2012 r. (10.000,00 zł brutto).

Z tytułu rozwiązania umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika powód otrzymał odprawę pieniężną wynikającą z ustawy z 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników w wysokości 24.269,64 zł brutto.

25 maja 2014 r. strona pozwana wypłaciła powodowi 10.000,00 zł z tytułu odprawy pieniężnej wynikającej z § 9 umowy o pracę.

Dowody:

- Okoliczności bezsporne.

Rada Nadzorcza strony pozwanej składa się z trzech do sześciu członków powoływanych przez zgromadzenie wspólników na okres 5 lat wspólnej kadencji (§ 2 ust. 1 regulaminu).

Członkowie rady nie mogą indywidualnie wydawać bezpośrednich poleceń lub zaleceń zarządowi, ani pracownikom spółki (§ 4 ust. 2 regulaminu).

Rada Nadzorcza podejmowała uchwały, jeżeli na posiedzeniu była obecna co najmniej połowa jej członków, a wszyscy członkowie zostali zawiadomieni. Uchwały zapadały większością głosów, a w przypadku równości głosów decydował głos przewodniczącego (§ 6 ust. 1 regulaminu).

Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca lub pełnomocnik wspólników reprezentuje spółkę przy ustalaniu wynagrodzenia i istotnych warunków stosunku pracy w umowie o pracę z członkami zarządu (§ 14 regulaminu).

Dowody:

- Uwierzytelniona kserokopia regulaminu Rady Nadzorczej – karta 98-101.

W 2011 r. i 2012 r. B. Ś. był większościovym udziałowcem strony pozwanej oraz członkiem i wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Rady Nadzorczej strony pozwanej odbywały się minimum 4 razy w roku.

Nie wszystkie posiedzenia Rady były protokołowane. Zależało to od tego czy było ono bardziej lub mniej ważne.

Dowody:

- Zeznania świadka W. S. złożone 24.08.2015 r. przed SR Poznań-Grunwald J. w P.,

- Zeznania świadka A. K. złożone na rozprawie 05.10.2015 r.,

- Zeznania świadka B. Ś. złożone na rozprawie 30.11.2015 r.,

- Zeznania powoda A. S. złożone na rozprawie 09.02.2016 r.

Otrzymana przez powoda premia była uzależniona od wyników spółki. Sekretarz Rady Nadzorczej zajmująca się również sprawami kadrowo-płacowymi - T. J., co kwartał dzwoniła do B. Ś. i pytała się, czy powodowi należy się premia i w jakiej wysokości. Premia była przyznawana przez Radę Nadzorczą w ten sposób, że B. Ś., który był również głównym udziałowcem, kontaktował się w tej sprawie z członkami Rady telefonicznie lub osobiście i jak nie było sprzeciwu co do wypłaty premii, to był przygotowywane dokumenty do wypłaty premii.

O przyznaniu pierwszej premii w wysokości 4.000,00 zł powód dowiedział się w czasie narady w O.. Poinformował go o tym B. Ś. po wcześniejszym zapoznaniu się z wynikami finansowymi spółki za IV kwartał 2011 r.

Po kilku dniach będąc w siedzibie spółki, powód został poinformowany przez T. J., że dokonała naliczenia i wypłaty przyznanej mu premii.

Podobnie było w przypadku premii za I kwartał 2012 r. Premię w wysokości 10.000,00 zł przyznała powodowi Rada Nadzorcza w ten sposób, że B. Ś. nie mając sprzeciwu pozostałych członków Rady Nadzorczej, zawiadamiał T. J. o przyznanej premii, która o tym informowała powoda. Później o premii poinformował go również B. Ś.. Premia była w podobny sposób naliczona i wypłacona.

Za II 2012 r. powód został również poinformowany o przyznaniu premii. Jednak wypłata tej premii miała być uzależniona od tego, czy strona pozwana otrzyma zapłatę od jednego z dłużków. Jednak premia nie została wypłacona, gdyż zapłata nie została uiszczona na rzecz strony pozwanej. Ponadto, w drugim półroczu 2012 r. sytuacja się

skomplikowała, gdyż jedna z dużych firm, Tabor Szynowy O., popadł w kłopoty związane z przetargiem, co odbiło się również na sytuacji finansowej strony pozwanej.

Później powód nie był już informowany o przyznaniu jakiegokolwiek premii za kolejne kwartały.

Powód nie decydował o przyznaniu i wypłacie sobie premii. Podstawą wypłaty było oświadczenie nowego wspólnika o wypłacie premii, B. Ś..

Dowody:

- Zeznania świadka A. K. złożone na rozprawie 05.10.2015 r.,
- Zeznania świadka B. Ś. złożone na rozprawie 30.11.2015 r.,
- Zeznania powoda A. S. złożone na rozprawie 09.02.2016 r. i w dniu 27.02.2017 r.
- Wydruk naliczonego powodowi wynagrodzenia za m-c 12.2011 r. oraz IV 2012 r. – karta 73-74,
- Uwierzytelniona kserokopia wydruku z rachunku bankowego – karta 71.

Wynagrodzenie powoda za miesiąc marzec 2014 r. składało się z następujących składników:

- wynagrodzenie zasadnicze – 12.000,00 zł,
- nagrody, odprawy – 24.000,00 zł,
- urlop – 43,12 zł,
- dodatki, ekwiwalent, nadgodziny – 11.521,60 zł,
- wynagrodzenie chorobowe – 895,50 zł,
- zasiłki opodatkowane – 2.578,50 zł.

Dowody:

- Uwierzytelniony wydruk listy płac z marzec 2014 r. – karta 65-66
- opinia biegłego sądowego z zakresu księgowości k. 379-394

Strona pozwana w maju 2014 r. dokonała na rzecz powoda m.in. wypłat następujących kwot:

- 2 578,50 zł w dniu 15 maja 2014 r. tytułem wynagrodzenia za miesiąc marzec 2014 r.,
- 19 400,00 zł w dniu 28 maja 2014 r., tytułem wynagrodzenie za miesiąc marzec 2014 r.,
- 19 461,77 zł w dniu 29 maj 2014 r. tytułem wynagrodzenia za miesiąc marzec 2014 r.

Pismem z 19 lutego 2014 r. powód zwrócił się do strony pozwanej o wypłatę zaległych premii za II, III i IV kwartał 2012 r. oraz pozostałe kwartały 2013 r.

Dowody:

- Uwierzytelniona kserokopia pisma powoda z 19.02.2014 r. – karta 74.
- opinia biegłego sądowego z zakresu księgowości k. 379-394

Pismem z 28 maja 2014 r. strona pozwana wezwała powoda do zwrotu w terminie 7 dni wypłaconych mu nienależnie premii za IV kwartał 2011 r. oraz I kwartał 2012 r. w łącznej wysokości 14.000,00 zł Jednocześnie strona pozwana poinformowała powoda, że kwota ta może zostać rozliczona przez zaliczenie na poczet wynagrodzenia lub innych świadczeń w drodze potrącenia.

Dowody:

- Uwierzytelniona kserokopia pisma strony pozwanej z 28.05.2014 r. – karta 78-80.

Pismem z 6 czerwca 2014 r. strona pozwana skierowała do powoda oświadczenie potrąceniu kwoty 14.000,00 zł należnej stronie pozwanej z tytułu niezasadnie pobranych przez powoda premii za IV kwartał 2011 r. oraz I kwartał 2012 r. z przysługującą powodowi od strony pozwanej kwotą 24.000.00 zł z tytułu odprawy określonej w § 9 umowy o pracę.

Dowody:

- Uwierzytelniona kserokopia oświadczenia o potrąceniu – karta 67-69.

W dniach 14, 22, 29 maja 2014 r. Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy we W. przeprowadziła kontrolę u pozwanej. Kontrolą objęto między innymi wypłatę wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń aktualnie zatrudnionym pracownikom za okres marzec i kwiecień 2014 r. oraz byłego pracownika, powoda.

Do dnia rozpoczęcia kontroli strona pozwana nie wypłaciła powodowi wynagrodzenia za pracę za styczeń, luty, marzec 2014 r., ponadto nie wypłacił w związku z likwidacją stanowiska pracy należnej ustawowej odprawy pieniężnej w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia za pracę oraz dodatkowo odprawy pieniężnej w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia za pracę z tytułu § 9 umowy o pracę.

W toku kontroli strona pozwana oświadczyła, że 11 stycznia 2012 r. oraz 10 kwietnia 2012 r. wypłacono powodowi nienależnie świadczenie na łączną kwotę 14 000 zł netto i powodem niewypłacenia do dnia kontroli wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń powodowi były kwestie sporne dotyczące zwrotu wymienionej kwoty.

W dniu zakończenia kontroli, tj. 29 maja 2014 r. pozwana okazała inspektorowi pracy dokumentację przelewów bankowych potwierdzających wypłatę powodowi zaległych należności, które mają charakter bezsporny, wymagalny i należny: wynagrodzenie za pracę za styczeń 2014 r. w wysokości 8 401,03 zł netto, wynagrodzenie za pracę za luty 2014 r. w wysokości 7 126,65 zł, wynagrodzenie za pracę za miesiąc marzec 2014 r. wraz z ekwiwalentem za urlop i odprawami z tytułu zwolnienie z pracy w wysokości 38 861,77 zł netto.

Pozostała do wypłaty kwota 14.000,00 zł netto uznana jako sporna do dnia zakończenia kontroli nie została wypłacona.

Dowody:

- Protokół kontroli Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy we W. z dnia 29 maja 2014 r., nr rej. (...) (załącznik do akt sprawy).

Powód A. S. zużył otrzymane premie w kwocie łącznej 14.000 zł na bieżące wydatki tj. w szczególności na utrzymanie dzieci, które wówczas studiowały.

Dowody:

- Zeznania powoda A. S. złożone na rozprawie 27.02.2017 r.,

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W niniejszym postępowaniu, po ograniczeniu roszczenia, powód dochodził kwoty 14.000,00 zł tytułem odprawy pieniężnej wynikającej z § 9 umowy o pracę.

Co do zasady w prawie pracy, podobnie jak w prawie cywilnym, mamy do czynienia ze swobodą umów, w ramach której strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swojego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (art. 353¹ k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Natomiast zgodnie z art. 18 § 1 k.p. postanowienia umów o pracę oraz innych aktów, na których podstawie powstaje stosunek pracy, nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy.

Zasadniczo oznacza to, że postanowienia umów o pracę mogą zawierać korzystniejsze postanowienia niż przepisy prawa pracy. Uprzywilejowanie to nie może jednak mieć charakteru bezgranicznego, przyznającego pracownikowi niczym nieuzasadnionych i rażąco wygórowanych świadczeń.

Ukształtowanie stosunku pracy, z obiektywnego punktu widzenia, w sposób niekorzystny dla jednej ze stron i nie ma tu znaczenia, czy stroną tą jest pracownik czy też pracodawca, nie znajduje społecznego przyzwolenia i zasługuje na negatywną ocenę moralną, co z kolei prowadzi do uznania zapisów takiej umowy za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, a więc nieważne ze względu na naruszenie art. 58 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Bezsporne było, że strona pozwana nie wypłaciła powodowi spornego świadczenia.

Przede wszystkim, w ocenie Sądu, nie zasadny jest zarzut strony pozwanej, że zapis § 9 umowy o pracę należy uznać za nieważny, sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Nie trafne jest powoływanie się w tym zakresie na orzeczenie tut. Sądu w sprawie o sygn. akt X P 279/13. Wyrok w powyższej sprawie zapadł w zupełnie innym stanie faktycznym, który nie ma przełożenia na niniejszą sprawę. W sprawie X P 279/13, aneksem do umowy o pracę, strony wprowadziły zapis, z którego wprost wynikało, że w razie rozwiązania lub ustania łączącego strony stosunku pracy, bez względu na przyczynę takiego zdarzenia pracodawca zobowiązany będzie do uiszczenia na rzecz pracownika odszkodowania w wysokości równej wartości wynagrodzenia za okres równy okresowi wypowiedzenia. Natomiast okres wypowiedzenia tego pracownika wynosił 12 miesięcy.

Tym czasem w przypadku powoda mowa jest nie o odszkodowaniu za rozwiązanie stosunku pracy, lecz o odprawie pieniężnej za każdy przepracowany rok. W prawie pracy określenia te nie są jednak tożsame. Czym innym jest bowiem odszkodowanie, a czym innym odprawa pieniężna.

W ocenie Sądu, przedmiotowe odprawa jest niczym innym jak świadczeniem uzupełniającym w stosunku do odprawy pieniężnej wynikającej z art. 8 ustawy z 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 192 ze zm.), dalej ustawa o zwolnieniach grupowych. Wskazuje na to wyraźne odesłanie do odprawy pieniężnej za każdy przepracowany rok, a nie do odszkodowania za rozwiązanie stosunku pracy.

Jako, że do rozwiązania stosunku pracy doszło z przyczyn nie dotyczących pracownika – zmian struktury organizacyjnej i związanej z tym likwidacji stanowiska pracy powoda, w ocenie Sądu, ziściła się przesłanka uprawniająca powoda do przedmiotowego świadczenia, niezależnie od uprawnień wynikających z ustawy o zwolnieniach grupowych.

Jednocześnie wysokość dodatkowej odprawy pieniężnej nie była w żaden sposób nadmiernie wygórowana. Strony ograniczyły ją bowiem maksymalnie do trzymiesięcznego wynagrodzenia, co w prawie pracy jest niejako standardem.

Trudno więc przyjąć, że zapis § 9 umowy o pracę w sposób nadmierny, przyznał powodowi bezgraniczne prawo do niczym nie uzasadnionych i rażąco wygórowanych świadczeń, a tym samym miałby być sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Należy wskazać, że w prawie pracy przyjmuje się możliwość korzystniejszego uregulowania

dla pracownika zapisów umowy o pracę niż te wynikające z przepisów prawa pracy. W takim przypadku zawsze więc dojdzie do mniej korzystnego ukształtowania stosunku pracy z punktu widzenia pracodawcy. Nie jest to jednak samo w sobie podstawą do negocjowania takich zapisów w świetle zasady swobody umów. Tylko rażąco wygórowane świadczenia mogą przemawiać za uznaniem ich za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, a przez to nieważne ze względu na naruszenie art. 58 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Na marginesie można tylko zaznaczyć, że strona pozwana jest w pewien sposób nie konsekwentna w swoich działaniach. Z jednej strony kwestionuje bowiem prawo powoda do odprawy pieniężnej wynikającej z § 9 umowy o pracę. Natomiast z drugiej strony, częściowo spełnienia świadczenie, w pozostałym zakresie dokonując potrącenia. Czynności te mogą świadczyć, że w gruncie rzeczy do momentu wytoczenia powództwa przez powoda, strona pozwana uznawała jego prawo do spornego świadczenia, które następnie zakwestionowała w toku postępowania sądowego.

Ponadto, w ocenie Sądu, bezskuteczne było dokonane przez stronę pozwaną potrącenie.

W tym zakresie, strona pozwana zarzuciła, że powód otrzymał nienależne mu świadczenie (premie kwartalne) w łącznej wysokości 14.000,00 zł.

Bezsporne było, że powód otrzymał w styczniu 2012 r. premię za IV kwartał 2011 r. w wysokości 4.000,00 zł brutto oraz, w maju 2012 r. premię za I kwartał 2012 r. w wysokości 10.000,00 zł brutto.

Sporna premia miała charakter uznaniowy. Nie określała bowiem żadnych dających się zweryfikować kryteriów do jej nabycia bądź pozbawienia do niej prawa. Jak wynika z dokonanych ustaleń, w umowie o pracę strony ustaliły, że Rada Nadzorcza może przyznać powodowi premię uznaniową kwartalną, która miała być płatna na zasadach określonych w uchwale Rady Nadzorczej. Tym czasem postępowanie dowodowe wykazało, że o przyznaniu powodowi spornych premii w gruncie rzeczy nie decydowała Rada Nadzorcza na formalnych posiedzeniach w drodze uchwały, lecz B. Ś. (większościowy udziałowiec spółki i wiceprzewodniczący Rady) w porozumieniu ustnym z pozostałymi członkami Rady. Sąd dał wiarę zeznaniom tego świadka, że przed wydaniem dyspozycji wypłaty premii powodowi miał wcześniej rozmawiać telefonicznie lub osobiście z pozostałymi członkami Rady Nadzorczej.

Nawet jednak przyjmując, że nie było to wystarczające dla spełnienia wymogów przyznania i wypłacenia powodowi spornych premii kwartalnych określonych w umowie o pracę, gdyż skoro premia miała być wypłacana na zasadach określonych w uchwale Rady Nadzorczej, to w świetle regulaminu Rady Nadzorczej powinno odbyć się najpierw stosowne posiedzenie Rady zwołane w sposób i na zasadach określonych w regulaminie, to należy uznać, że nieprawidłowości te nie mogą być rozpoznawane na niekorzyść pracownika.

Nawet bowiem przyjmując, że przedmiotowe premie były świadczeniami nienależnymi (brak było uchwał Rady Nadzorczej w tym zakresie), to jednak powód nie może ponosić za to odpowiedzialności.

Wzbogacony może zwolnić się od ciążącego na nim obowiązku zwrotu świadczenia jeżeli zaistnieją przesłanki z art. 409 k.c. Przepis ten wprowadza zasadę obowiązku wydania korzyści w granicach aktualnie istniejącego wzbogacenia. Bezpodstawnie wzbogacony (także osoba trzecia oraz odbiorca świadczenia nienależnego) ma obowiązek wydania zubożonemu aktualnie istniejącego wzbogacenia, czyli tej korzyści, którą w chwili żądania zwrotu ma jeszcze w swoim majątku. Natomiast jeśli zobowiązany do zwrotu zużył korzyść lub ją utracił, lecz pod warunkiem wszakże, że nie jest już wzbogacony - wówczas obowiązek zwrotu korzyści wygasa.

Należy wskazać, że sporne premie zostały wypłacone powodowi w styczniu i maju 2012 r. Tym czasem strona pozwana wezwała powoda do ich zwrotu w maju 2014 r. Zeznania powoda, potwierdzone doświadczeniem życiowym, jednoznacznie potwierdzają, że w między czasie (około 2 lat) powód zużył otrzymane świadczenie i w momencie wezwania do jego zwrotu nie był już wzbogacony. Odpadła więc podstawa prawna do jego zwrotu, a obowiązek wydania korzyści wygasł.

Natomiast trudno przyjąć, że w momencie otrzymania spornych premii powód miał obowiązek liczyć się z ich zwrotem.

Przede wszystkim należy wskazać, że to nie powód przyznawał sam sobie premię kwartalną i polecał jej wypłatę. Decyzje o ich wypłacie były niezależne od powoda i o przyznaniu premii oraz jej wysokości był on tylko informowany albo przez B. Ś. albo T. J.. Ani więc nie zawinił ani nie przyczynił się w żaden sposób do wypłaty mu spornych premii kwartalnych.

Natomiast obowiązek wypłaty wynagrodzenia w prawidłowej wysokości leży po stronie pracodawcy. Pracownikowi ma zatem prawo sądzić, że otrzymane świadczenie jest we właściwej wysokości (por. np. wyrok SN z 7 sierpnia 2001 r., I PKN 408/00; wyrok z 09.01.2007 r., II PK 138/06; wyrok SN z 8 czerwca 2010 r.; I PK 31/10 – publ. portal orzeczeń SN).

Ponadto, w ocenie Sądu, nie było dopuszczalne potrącenie spornego świadczenia z należnej powodowi odprawy pieniężnej wynikającej z umowy o pracę bez jego zgody.

W wyroku z 14 listopada 1996 r. (I PKN 3/96 – publ. portal orzeczeń SN), Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że odprawa z tytułu zwolnienia z pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy (art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych) korzysta z takiej samej ochrony przed potrąceniami jak wynagrodzenie za pracę. Sąd w niniejszym składzie podziela powyższy pogląd. Wprawdzie w przypadku powoda chodzi o odprawę pieniężną uregulowaną w umowie o pracę, nie mniej jednak miała ona podobny charakter do odprawy pieniężnej wynikającej z ustawy o zwolnieniach grupowych.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd ustalił zarówno w oparciu o osobowe źródła dowodowe, jak i dowody z dokumentów niekwestionowanych przez strony i niebudzących żadnych wątpliwości, w szczególności akt osobowych powoda, które zostały sporządzone w przewidzianej formie, a ich autentyczność, nie została skutecznie zakwestionowana przez strony w toku postępowania. Z tym, że w przypadku dowodów z dokumentów, Sąd ograniczył się tylko do tych, które miały znaczenie dla sprawy, pozostałe pomijając jako nie istotne.

Ponadto, Sąd uznał za wiarygodną opinię sporządzoną w toku niniejszego postępowania przez biegłego sądowego. W ocenie Sądu, wydana w sprawie opinia jest rzetelna, oparta na materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy i Sąd w pełni podzielił dokonane w niej ustalenia.

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do zanegowania takiego stanowiska biegłego. Tym bardziej, że wydana opinia zawiera pełne i jasne uzasadnienie. Biegli sądowi obowiązani są zaś orzekać zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i obowiązującymi przepisami. Zatem ich pole orzekania nie jest ograniczone żadnymi dodatkowymi kryteriami, poza obowiązującymi przepisami. Dlatego zdaniem Sądu, sporządzonej przez biegłego opinii, nie można odmówić rzetelności i fachowości. Wydający w sprawie opinię biegły sądowy jest niezależny od stron i nie ma żadnego powodu, aby orzekać na korzyść którejkolwiek ze stron. Zgodnie z art. 282 § 2 k.p.c. w związku z art. 283 § 2 k.p.c. biegły sądowy wydający opinię w niniejszej sprawie złożył przed objęciem funkcji przysięgę, którą jest związany. Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłego, jak i jego rzetelności przy wydaniu opinii. Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków.

Oceny zeznań świadków oraz powoda, Sąd dokonał w kontekście całego zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, które korespondowały ze zgromadzonym materiałem dowodowym w sprawie. Szczególne znaczenie dla sprawy miały zeznania świadka B. Ś., który jasno i zwięźle przedstawił kwestie związane z przyznanymi i wypłaconymi powodowi premiami kwartalnymi.

Jednakże Sąd pominął zeznania świadków: K. G. oraz F. R.. Świadkowie nie posiadali bowiem, żadnej istotnej wiedzy przydatnej do rozstrzygnięcia sprawy. Można tylko wskazać, że świadek K. G. została zatrudniona u strony pozwanej w sierpniu 2014 r., a więc kilka miesięcy po rozwiązaniu z powodem umowy o pracę. W rzeczy samej nie mogła i nie posiadała żadnej bezpośredniej wiedzy na temat wypłaconych powodowi premii na początku 2012 r. Nie dokonywał też

wypłat żadnych świadczeń powodowi w maju 2014 r. Jej zeznania ograniczyły się tylko w gruncie rzeczy do powielenia dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, związanych z dokonanymi płatnościami.

Sąd uznał za wiarygodne również zeznania powoda, które w ocenie Sądu były szczerze i spontaniczne. Powód racjonalnie zgodnie z doświadczeniem życiowym przedstawił okoliczności zaistniałego stanu faktycznego. W szczególności Sąd dał wiarę zeznaniom powoda w zakresie w jakim zeznał on co do tego, że przeznaczył on przyznane mu premie przez stronę pozwaną na bieżące utrzymanie, w szczególności dzieci.

Z powyższych względów w pkt. I sentencji wyroku Sąd uwzględnił powództwo.

O ustawowych odsetkach za zwłokę orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Pracownik może domagać się odsetek, jeżeli pracodawca opóźnia się ze spełnieniem świadczenia. Sporna odprawa pieniężna stała się wymagalna z dniem rozwiązania stosunku pracy. Zatem w zwłoce w jej wypłacie, strona pozwana pozostawała od 11 kwietnia 2014 r.

W pkt II sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie co do kwoty 10.000,00 zł. W piśmie z 26 stycznia 2016 r. powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 10.000,00 zł., co zostało przez niego podtrzymane na rozprawie 9 lutego 2016 r.

Zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Zatem do czasu rozpoczęcia rozprawy, czyli wywołania sprawy przez przewodniczącego wystarczy, że powód złoży samo oświadczenie w przedmiocie cofnięcia pozwu. Później powód nadal może cofnąć pozew, ale tylko, jeśli oświadczy, że zrzeka się roszczenia albo, jeżeli pozwany wyrazi zgodę na cofnięcie pozwu.

Cofnięcie pozwu jest cofnięciem wniosku o udzielenie ochrony prawnej roszczeniu procesowemu. Jest wyrazem prawa strony do dysponowania przedmiotem procesu oraz przejawem odwołałości czynności procesowych. W razie skutecznego cofnięcia pozwu udzielenie ochrony prawnej – wydanie wyroku staje się bezprzedmiotowe i niedopuszczalne.

Zgodnie z przepisem art. 203 § 4 k.p.c., Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

W przedmiotowej sprawie Sąd uznał, iż cofnięcie pozwu przez powoda było dopuszczalne, gdyż nie naruszało prawa, zasad współżycia społecznego, ani nie zmierzało do obejścia prawa, a przede wszystkim nie naruszało słusznego interesu powoda, jako pracownika (art. 203 § 4 i 469 k.p.c.). Powód oświadczył bowiem, że kwota 10.000,00 zł została mu wypłacona 29 maja 2014 r., a tym samym jego roszczenie w tym zakresie zostało spełnione przez stronę pozwaną.

O rygorze natychmiastowej wykonalności w pkt III sentencji wyroku orzeczono na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika.

Orzeczenie o kosztach w punkcie IV sentencji wyroku, znajduje podstawę w treści art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wprawdzie powództwo został częściowo umorzony z uwagi na częściowe cofnięcie pozwu, jednakże wynikało to z faktu, że strona pozwana od samego początku procesu wносиła o oddalenie powództwa w całości pomimo tego, że jak się później okazało, częściowo spełniła świadczenie. Spełnienie świadczenia nastąpiło w toku postępowania, zatem należało uznać, że w zakresie cofniętego powództwa powód również był stroną wygrywającą.

W niniejszej sprawie kosztami poniesionymi przez powoda były koszty wynagrodzenia pełnomocnika go reprezentującego, które zgodnie z § 11 ust 1 pkt. 2 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804) wynosiły 1.800,00 zł.

Natomiast zwrot kwoty 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa nie znajdował uzasadnienia, gdyż powód jako pracownik wnosząc powództwo do Sądu pracy, korzysta z ustawowego zwolnienia od opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Koszty te, nawet jeżeli zostały poniesione przez stronę nie są kosztami niezbędnymi o jakich mowa w art. 98 § 1 k.p.c.

W punkcie V sentencji wyroku nie uiszczonymi kosztami sądowymi, od których powód był zwolniony z mocy art. 96 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 35 ust. 1 u.k.s.c., Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 98 k.p.c. obciążył stronę pozwaną. Obejmowały one stosunkową opłatę od pozwu oraz koszty stawiennictwa świadków przyznanych prawomocnymi postanowieniami Sądu i wynosiły odpowiednio 1.200,00 zł (5% z 24.000,00 zł) oraz 280,18 zł. Łącznie było to więc 1.480,18 zł.

Sąd nie obciążył strony pozwanej kosztami sądowymi w postaci kosztów wynagrodzenia biegłej sądowej. Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 obciążył Skarb Państwa biorąc pod uwagę, że dowód ten został przeprowadzony z urzędu.